

IJburg College haalt slagingspercentage van 94 procent

Alles overnieuw

Eén A4-tje. Dat vormde op 1 januari 2006 de basis van het IJburg College in Amsterdam. Alles was nieuw: de wijk, de school en het onderwijskundig concept. En toen kwam Expeditie durven, delen, doen langs. Rector Lou Brouwers: 'Het was echt een cadeautje'.

Het concept

Het IJburg College wil kinderen zo veel mogelijk laten leren over zichzelf en de wereld. De school kent een ritme met wisselende leeractiviteiten, afgestemd op de verschillende leerstijlen. De leerlingen beginnen en eindigen de dag met hun mentor in een heterogene stamgroep en werken 's middags op hun eigen niveau in een modulegroep. Thematisch, vakoverstijgend onderwijs vormt de kern van het onderwijsaanbod. Een speciaal thema-lerenteam heeft voor de onderbouw vanuit het leergebied mens&maatschappij en de vakken Nederlands en themavaardig een themacyclus van twee

jaar ontworpen. Waar mogelijk sluiten andere vakken hier inhoudelijk bij aan. Per jaar worden zes thema's van zes weken aangeboden, zoals bijvoorbeeld Oorlog en Vrede of Geschiedenis van Europa. De eerste en tweede klas werken tegelijkertijd aan hetzelfde thema. De leerlingen krijgen in de eerste week een themaboekje met een eindopdracht, inclusief een rubric van de criteria waarop ze worden beoordeeld. In week vier krijgen ze feedback op hun werk, zodat ze in week vijf hun opdracht kunnen verbeteren. Tijdens de 'finale' in week zes laten ze zien wat ze geleerd hebben. / UW

Tekst Ursula Wopereis
Foto IJburg College

Waanzinnig groot, vindt rector Lou Brouwers de opbrengst van Expeditie durven, delen, doen. 'Dankzij dit project hebben we onze school opgebouwd, het was echt een cadeautje. Vakoverstijgend thematisch onderwijs en de talentontwikkeling van leerlingen vormen de kern van ons onderwijsaanbod. Wil je anders werken dan andere scholen, dan moet je echt laten zien dat het werkt, *evidence based*. Met de Expeditie hebben we ons concept, inclusief wetenschappelijke onderbouwing, steviger kunnen vormgeven. We hebben een waslijst aan activiteiten. Er is een compleet curriculum voor de onderbouw met twaalf kant en klare thema's; we hebben een boekje gepubliceerd over onze thematische, vakoverstijgende manier van werken en er staan nog meer publicaties op stapel. Ook de aanpak voor talentontwikkeling bij medewerkers is helemaal uitgewerkt, getest en verbeterd. Bij de

gen zijn heel intensief bezig met het leerproces en zitten op niveau. Sterker nog, er is veel opstroom.' Pieter de Bie, beleidsmedewerker/mentor en projectleider durven, delen, doen: 'We hebben aangetoond dat je de hoge doelen van ontwikkelingsgericht onderwijs kunt behalen én kinderen kunt klaarstomen voor het landelijk eindexamen. Daar zijn we vorig jaar, met een slagingspercentage van 94 procent, heel goed in geslaagd.' Dankzij de Expeditie kon het IJburg College extra bezetting financieren en zo het thematisch onderwijs (zie kader) verder ontwikkelen en borgen.

DIEPTEONDERZOEK

De docenten werden intensief begeleid door Sarah Blom van het ILO. De Bie: 'De twaalf thema's zijn gebaseerd op de kerndoelen en eindtermen van het vak mens&maatschappij. Die hebben we terugvertaald naar de onderbouw, een enorm intensief proces. Blom hield iedereen bij de les: Wat willen

Geschiedenis van Europa: hoe ontwikkel je het vermogen tot historisch redeneren? En bij het thema Filosofie hebben we een experimentele les-serie ontworpen die tekstbegrip en woordenschat moet vergroten.' 'Dat onderzoek vergroot de effectiviteit van je onderwijs', vult Brouwers aan. 'Het structureert niet alleen je werkwijze, docenten maken zich ook een onderzoekende houding eigen die ze kunnen vertalen naar andere situaties.'

GROEIMODEL

Volgend jaar verhuist het IJburg College naar een nieuw gebouw en wordt het huidige onderbouwteam gesplitst in twee deelscholen. Van 355 groeit de school naar 600 leerlingen.

Brouwers: 'Borging en continuïteit zijn essentieel, anders verwatert het concept. En zorgen dat medewerkers goed worden begeleid en zich continu kunnen ontwikkelen. Motivatie is een belangrijke succesfactor. Onze docenten krijgen er een kick van om zo te werken, maar de werkdruk is hoog. Dat kan een valkuil zijn. Daarom hebben we programma's voor talentontwikkeling opgesteld en de begeleiding en coaching van docenten en nieuwe medewerkers versterkt. Vakoverstijgend thematisch werken is een hele intensieve en kostbare business als je iedereen optimaal wilt faciliteren in tijd en mogelijkheden. Gelukkig zijn we in de prijzen gevallen voor SLOA-middelen, zodat we het hele traject in de bovenbouw kunnen voortzetten (subsidie landelijke onderwijsondersteunende activiteiten, red.).'

'Onderzoek vergroot de effectiviteit van ons onderwijs'

meeste scholen heeft de Expeditie iets aan het bestaande curriculum toegevoegd en is één innovatie uitgevoerd. Bij ons was de durven, delen, doen-innovatie een integraal onderdeel van ons onderwijs en onze aanpak.'

BENCHMARKEN

Het IJburg College heeft een eigen onderwijsconcept, maar heeft de prestaties de afgelopen drie jaar met de Cito VAS-toetsen continu getoetst aan de maatstaven van het reguliere onderwijs. Het Interfacultaire Opleidingsinstituut (ILO) van de Universiteit van Amsterdam maakte daarnaast zogenaamde *learner reports* op basis van vragen over leerstijlen, motivatie en schoolbeleving. Brouwers: 'Daardoor kunnen we *benchmarken*. Met de uitkomsten kun je aan ouders en de buitenwacht aantonen dat je weliswaar anders werkt, maar wel tot goede resultaten komt. Onze leerlin-

jullie dat de leerlingen na zes weken hebben geleerd? Wat is de kern? Ze bewaakte heel nadrukkelijk de cyclus van ontwerpen, uitvoeren, evalueren en verbeteren. Daarnaast deden we verdiepend praktijkonderzoek naar de verschillende onderwijsthema's. Bij het thema (Ver) kiezen: hoe verwerf je sleutelinzichten? Bij het thema

Lef en expertise

'Het IJburg College heeft onderzoeksmatig werken echt geïncorporeerd en voor de onderbouw een evenwichtig curriculum neergezet', vindt Sarah Blom, onderzoeker van het ILO. 'Het team heeft veel expertise en vooral veel lef. Medewerkers durven over de grenzen van hun vak te denken en willen het samen doen. Maar de lat ligt hoog en daar moet je als onderzoeker rekening mee houden. Wat je doet, moet niet alleen goed zijn voor het onderzoek, maar ook voor de school. Anders werkt het niet. De schoolloopbanen van de kinderen krijgen van mij een dikke plus. Zeker in de eerste cohorten zitten meer opstomers dan afstromers. Het slagingspercentage bij de vmbo-k en vmbo-t was 94 procent in 2010. Dat is een prachtig resultaat.' / UW

<<